

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ЮСТИЦІЇ
РІШЕННЯ

від 5 квітня 2011 р. № 235/0/15-11

Про внесення подання
Президентіві України про звільнення
Бондаренка О.В. з посади судді
Святошинського районного суду м. Києва
за порушення присяги

Вища рада юстиції у складі: Колесниченко В.М. – головуєчого, Бондика В.А., Висоцького В.І., Гаврилюка М.І., Завальнюка В.В., Ківалова СВ., Кобилянського М.Г., Кравченка К.Т., Отрош І.О., Сафулька С.Ф., Татькова В.І., Удовиченка О.С., розглянувши пропозицію члена Вищої ради юстиції Кузьміна Р.Р. від 4 березня 2010 року про внесення подання про звільнення Бондаренка Олега Володимировича з посади судді Святошинського районного суду м. Києва за порушення присяги, внесену за результатами перевірки відомостей, викладених у зверненнях голови правління ВАТ «Квазар» Шебели В.І. від 27 лютого 2009 року та заступника директора ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ» Ульянової Ю.П. від 3 квітня 2009 року, та висновок секції з питань підготовки подань для призначення суддів уперше та звільнення їх з посад від 24 березня 2011 року,

встановила:

Бондаренко Олег Володимирович, ХХХХ року народження, Указом Президента України від 14 квітня 2006 року призначений на посаду судді

Святошинського районного суду м. Києва, має четвертий кваліфікаційний клас судді. До дисциплінарної відповідальності не притягувався. Головою Святошинського районного суду м. Києва Бідою М.А. характеризується позитивно.

До Вищої ради юстиції 10 березня 2009 року надійшло звернення голови правління Відкритого акціонерного товариства (далі – ВАТ) «Квазар» Шебели В.І. від 27 лютого 2009 року, а 13 квітня 2009 року – звернення заступника директора Товариства з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ) «ПОРТО КАПІТАЛ» Ульянової Ю.П. від 3 квітня 2009 року щодо порушення суддею Святошинського районного суду м. Києва Бондаренком О.В. норм чинного законодавства України при здійсненні правосуддя.

За наслідками перевірки, проведеної на підставі доручень Голови Вищої ради юстиції Ізовітової Л.П. № 34/0/4-09 від 27 березня 2009 року та № 380/0/4-09 від 15 квітня 2009 року, член Вищої ради юстиції Кузьмін Р.Р. 17 березня 2010 року звернувся до Вищої ради юстиції з пропозицією про внесення подання про звільнення Бондаренка О.В. з посади судді за порушення присяги.

На засіданні 24 березня 2011 року секція Вищої ради юстиції з питань призначення суддів на посади та звільнення їх з посад, вивчивши матеріали перевірки, врахувавши письмові пояснення судді, пояснення, надані суддею на засіданні секції Вищої ради юстиції, дійшла висновку, що в діях судді Бондаренка О.В. наявні ознаки порушення присяги. З огляду на наведене, секція рекомендувала Вищій раді юстиції внести подання про звільнення зазначеного судді з посади за порушення присяги.

Вивчивши матеріали перевірки, заслухавши доповідача – в.о. секретаря секції Вищої ради юстиції Завальнюка В.В., врахувавши письмові пояснення судді, пояснення, надані на засіданні Вищої ради юстиції, характеристику судді, Вища рада юстиції вважає, що пропозиція члена Вищої ради юстиції Кузьміна Р.Р. підлягає задоволенню, з огляду на наступне.

28 січня 2009 року суддя Святошинського районного суду м. Києва Бондаренко О.В. постановив ухвалу про відкриття провадження у справі № 2-

1088/09 за позовом Мартинюка О.М. до ВАТ «Квазар», ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ» про визнання недійсним договору про надання послуг з ведення реєстру власників іменних цінних паперів та про зобов'язання вчинити дії.

Того ж дня у вказаній справі суддею винесено ухвалу про забезпечення позову, відповідно до якої заборонено ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ» вчиняти будь-які дії щодо передачі та внесення змін до реєстру власників іменних цінних паперів ВАТ «Квазар», заблоковано обіг цінних паперів ВАТ «Квазар» на всіх особистих рахунках у системі реєстру власників іменних цінних паперів ВАТ «Квазар» та випуск відповідних цінних паперів.

За результатами розгляду апеляційних скарг ВАТ «Квазар» та ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ» апеляційний суд м. Києва 10 липня 2009 року скасував ухвалу Святошинського районного суду м. Києва від 28 січня 2009 року (про відкриття провадження у справі) у зв'язку з невідомістю спору даному суду, а питання щодо відкриття провадження у справі передав на новий розгляд до суду першої інстанції.

Суддя Святошинського районного суду м. Києва Бондаренко О.В. 31 липня 2009 року постановив ухвалу про відмову у відкритті провадження у вказаній справі на підставі пункту 1 частини другої статті 122 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України), оскільки заява не підлягає розгляду в судах у порядку цивільного судочинства.

Крім того, 28 січня 2009 року суддею Святошинського районного суду м. Києва Бондаренком О.В. постановлено ухвалу про порушення провадження у справі № 2-1089/09 за позовом ТОВ «Техпроект», Корпорації KM Secure Corp. та ВАТ «Квазар» до Шебели В.І., Войкова П.П., Редьковського ЛВ., Коваленка А.А., Клименка С.Д., Оніпченка С.В., третя особа на стороні Оніпченка С.В. – Компанія Глобал Аксес Ентерпрайзес, про захист права власності та заборону вчиняти дії, направлені на порушення права власності.

Того ж дня у вказаній справі суддею винесено ухвалу про забезпечення позову, відповідно до якої накладено арешт на основні засоби ВАТ «Квазар», в тому числі нерухоме майно; заборонено відповідачам та будь-яким

уповноваженим ними особам вчиняти будь-які дії, спрямовані на порушення права власності ТОВ «Техпроект», Корпорації KM Secure Corp. та ВАТ «Квазар», усунення членів правління та Спостережної (Наглядової) ради ВАТ «Квазар», внесення змін до реєстраційної справи ВАТ «Квазар», яка знаходиться в Печерській районній в м. Києві державній адміністрації; заборонено використовувати нову печатку Товариства та звільняти працівників ВАТ «Квазар». Крім того, даною ухвалою заборонено Печерській районній в м. Києві державній адміністрації та її державним реєстраторам, а також будь-яким іншим державним реєстраторам вносити будь-які зміни до реєстраційної справи ВАТ «Квазар», а банківським установам – до особової справи ВАТ «Квазар» або до іншого інформаційного носія на підставі заяв або будь-яких інших документів, поданих або підписаних Шебеллою В.І. та/або Войковим П.П., та/або Редьковським І.В., та/або Коваленком А.А., та/або Клименком С.Д., та/або Оніпченком С.В. в якості членів Правління та/або Спостережної (Наглядової) ради, та/або Голови Правління ВАТ «Квазар», та будь-якими уповноваженими ними особами; посадовим особам і працівникам ВАТ «Квазар» заборонено допуск відповідачів у справі та будь-яких уповноважених ними осіб на територію ВАТ «Квазар» та/або в приміщення, споруди, вказаного Товариства, а також передавати приміщення, обладнання, інше майно, ключі від приміщень та споруд третім особам. Також відповідачам у справі заборонено заволодівати (займати), користуватися, перебувати на території, у приміщеннях ВАТ «Квазар», обмежувати будь-яким чином доступ працівників та/або посадових осіб ВАТ «Квазар», обраних до 27 грудня 2008 року, на територію, до приміщень споруд ВАТ «Квазар», вчиняти інші дії, що перешкоджають або створюють загрозу порушення права розпорядження, користування та володіння територією, приміщеннями, спорудами, іншим майном ВАТ «Квазар».

Апеляційним судом м. Києва за результатами розгляду апеляційних скарг ТОВ «Техпроект» та Золотухіна В.Т., до якої приєдналось ВАТ «Квазар», 17 листопада 2009 року скасовані ухвали Святошинського районного суду

м. Києва від 28 січня 2009 року у цій справі про відкриття провадження та про забезпечення позову. Питання відкриття провадження у справі передано на новий розгляд до суду першої інстанції.

У мотивувальній частині ухвали суд апеляційної інстанції зазначив, що позов пред'явлено акціонерами ВАТ «Квазар», які не згодні з рішенням загальних зборів акціонерів цього товариства від 27 грудня 2008 року (рішенням змінено склад виконавчого органу та склад наглядової ради), порядком скликання та проведення зборів, що вказує на вирішення такого спору в порядку господарського судочинства.

Задовольнивши частково клопотання про забезпечення позову та заборонивши новому правлінню та новим членам Спостережної (Наглядової) ради ВАТ «Квазар» вчиняти будь-які дії, направлені на управління товариством, суд першої інстанції втрутився в діяльність господарського товариства.

Колегія суддів апеляційного суду дійшла висновку, що оскаржувані ухвали не можна вважати законними та обґрунтованими, а тому вони підлягають скасуванню.

Суддею Святошинського районного суду м. Києва Бондаренком О.В. 13 січня 2010 року у вказаній справі винесено ухвалу, якою позовну заяву ТОВ «Техпроект», Корпорації KM Secure Corp. та ВАТ «Квазар» на підставі статті 115 ЦПК України повернуто позивачам для подальшого подання до належного суду.

Під час порушення провадження у вказаних справах та постановлення ухвал про забезпечення позовів суддею Святошинського районного суду м. Києва Бондаренком О.В. порушено норми матеріального та процесуального законодавства України, зокрема, статей 15, 16, 115, 127 ЦПК України, статті 12 Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України).

Так, статтею 12 ГПК України визначено: господарським судам підвідомчі справи, що виникають з корпоративних відносин у спорах між господарським товариством та його учасником (засновником, акціонером), у тому числі

учасником, який вибув, а також між учасниками (засновниками, акціонерами) господарських товариств, що пов'язані із створенням, діяльністю, управлінням та припиненням діяльності цього товариства, крім трудових спорів.

Позивачами у згаданих вище справах пред'являються вимоги стосовно корпоративних прав ВАТ «Квазар», правомірності загальних зборів акціонерів товариства, а тому ці справи підлягають розгляду в порядку господарського судочинства.

Відповідно до пункту 1.7. Рекомендацій Вищого господарського суду України № 04-5/14 від 28 грудня 2007 року «Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» у вирішенні питання про підвідомчість спорів щодо внесення або визнання недійсними змін до реєстрів власників іменних цінних паперів, укладення, зміни, розірвання або визнання недійсними договорів на ведення реєстрів власників іменних цінних паперів за позовами акціонерів господарським судам необхідно враховувати, що відносини з обліку прав власності на цінні папери є такими, що пов'язані з реалізацією корпоративних прав. Таким чином, судам слід виходити з того, що спори за позовами акціонерів до реєстраторів, пов'язані з внесенням змін до реєстрів власників іменних цінних паперів, укладенням, зміною, розірванням, визнанням недійсними договорів на ведення реєстру власників іменних цінних паперів, безпосередньо стосуються прав і обов'язків акціонерного товариства. Тому акціонерне товариство є учасником названих спорів. Враховуючи наведене і те, що підстави таких позовів пов'язані з реалізацією акціонерами їх корпоративних прав та інтересів, зазначені спори є корпоративними і підлягають розгляду в господарських судах.

Як вбачається з пункту 4 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 9 від 22 грудня 2006 року «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову», розглядаючи заяву про забезпечення позову, суд (суддя) має з урахуванням доказів, наданих позивачем на підтвердження своїх вимог, з'ясувати

відповідність виду забезпечення позову, який просить застосувати особа, котра звернулася з такою заявою, позовним вимогам.

При встановленні зазначеної відповідності слід враховувати, що вжиті заходи не повинні перешкоджати господарській діяльності юридичної особи або фізичної особи, яка здійснює таку діяльність і зареєстрована відповідно до закону як підприємець.

Вирішуючи питання про забезпечення позову, суд має брати до уваги інтереси не тільки позивача, а й інших осіб, права яких можуть бути порушені у зв'язку із застосуванням відповідних заходів.

Оскільки ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ» здійснює єдиний вид діяльності – ведення реєстру власників іменних цінних паперів ВАТ «Квазар», ухвала про забезпечення позову у справі № 2-1088 від 28 січня 2009 року перешкождала здійсненню професійної господарської діяльності ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ».

Отже, суддя Святошинського районного суду м. Києва Бондаренко О.В. не мав законних підстав для відкриття провадження у цих справах та постановлення ухвал про забезпечення позовів.

Враховуючи викладене, перевіркою підтверджено безвідповідальне ставлення судді Святошинського районного суду м. Києва Бондаренка О.В. до своїх службових обов'язків, умисне порушення вимог чинного законодавства України і присяги судді, що потягло за собою істотні негативні наслідки та є несумісним із званням судді.

З письмових пояснень судді Бондаренка О.В., які надійшли до Вищої ради юстиції 27 квітня, 18 травня 2009 року та 20 травня 2010 року, вбачається, що суддя не погоджується з фактами, викладеними у зверненнях голови правління ВАТ «Квазар» Шебели В.І. від 27 лютого 2009 року, заступника директора ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ» Ульянової Ю.П. від 3 квітня 2009 року та довідці-пропозиції члена Вищої ради юстиції Кузьміна Р.Р. від 4 березня 2010 року.

Суддя Бондаренко О.В. зазначає, що під час відкриття провадження у справах та забезпечення позовів він діяв з метою захисту інтересів позивачів, у

межах чинного законодавства України та не втручався у господарську діяльність ТОВ «ПОРТО КАПІТАЛ» і ВАТ «Квазар».

Проте доводи судді спростовуються матеріалами судових справ, висновками суду апеляційної інстанції та результатами проведеної членом Вищої ради юстиції Кузьмінім Р.Р. перевірки.

Статтею 129 Конституції України проголошено, що однією з основних засад судочинства є законність.

Відповідно до статей 6, 10 Закону України «Про статус суддів» (що діяв на час розгляду суддею Бондаренком О.В. вказаних судових справ) при здійсненні правосуддя судді зобов'язані дотримувати Конституції та законів України, забезпечувати повний, всебічний та об'єктивний розгляд судових справ, не допускати вчинків і будь-яких дій, що порочать звання судді та можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності. Присяга судді вимагає від нього чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, здійснювати правосуддя, підкоряючись тільки закону, бути об'єктивним і справедливим.

Допущені суддею Бондаренком О.В. порушення норм чинного законодавства України порочать звання судді, викликають сумнів у його об'єктивності та неупередженості, свідчать про несумлінне виконання своїх службових обов'язків і є підставою для внесення подання про звільнення його з посади за порушення присяги.

Вища рада юстиції, керуючись статтями 27, 30, 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», підпунктом «а» пункту 7 § 3 глави 2 розділу I Регламенту Вищої ради юстиції,

вирішила:

внести подання Президентові України про звільнення Бондаренка Олега Володимировича з посади судді Святошинського районного суду м. Києва за порушення присяги.

Голова Вищої ради юстиції

В.М. Колесниченко